

Anexa nr. 1: Impactul războiului din Ucraina asupra activității economice a fermierilor români
(raport elaborat cu sprijinul și acordul AgriColumn)

Grâul cultivat în toamna anului 2022 în România a avut costuri ridicate din cauza crizei energetice provocate de Rusia, în special din cauza prețurilor ridicate la gazele naturale. Costurile asociate îngrășămintelor au crescut semnificativ, ajungând la aproximativ 1.000 de euro/hectar. Aceasta a creat presiune financiară asupra fermierilor, conducând la creșterea prețurilor alimentelor pe piață. Astfel, prețul de vânzare al grâului, *aplicat la o medie de 4,8 tone/hectar*, nu acoperă costurile de înființare, deși *prețul actual al grâului*, în paritatea CPT Constanța, este de **210 EURO/tonă**.

Orzul are un *preț de comercializare de 175 EURO /tonă*, în paritatea CPT Constanța, producând astfel efecte negative asupra cifrei de afaceri a exploatațiilor agricole, în condițiile în care *media producției este 5 tone/hectar la nivel național*.

Porumbul are un cost asociat de minim 1.000 euro/hectar cu un randament mediu național de *4.28 tone/hectar*, în condiția de preț CPT Constanța de **185 EURO/tonă**.

Costul logistic extrem de ridicat are un impact negativ asupra veniturilor fermierilor. Există o discrepanță semnificativă între prețul la care grâul este comercializat în portul Constanța și prețurile la care fermierii îl vând, *cu valori cuprinse între 15-35 EURO/tonă*. Aceste diferențe reduc veniturile obținute din vânzarea produselor agricole în portul Constanța, rezultând astfel un randament negativ pentru acest sezon.

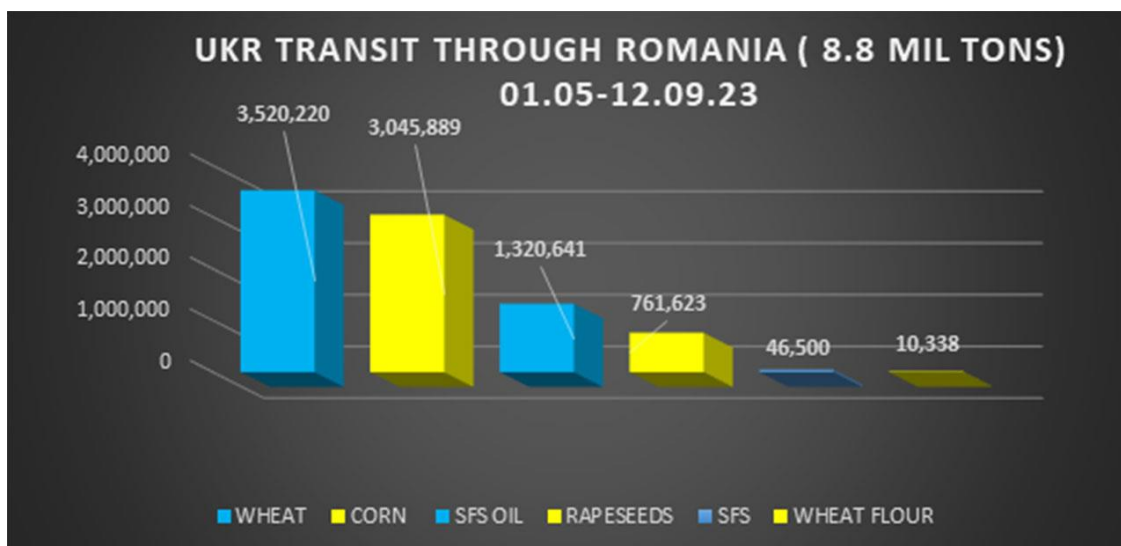
Nivelurile globale ale prețurilor grâului au înregistrat o scădere constantă din cauza schimbărilor pieței pe plan mondial, iar perspectivele actuale nu sunt promițătoare. Fluxurile de grâu din Ucraina au generat un surplus care a exercitat presiune asupra piețelor locale și europene. Acest lucru contravine Acordului de asociere cu Ucraina din 2017, care stipula excepții de la taxele de import în Uniunea Europeană pentru anumite contingente. În cazul porumbului, conform acestui Acord, există o limită a cantității scutite de taxe pentru următoarele: *Spania - 2 mil. tone, Portugalia - 0.5 mil. tone și restul statelor UE - 0.5 mil tone*, în timp ce anul acesta vom avea un nivel de import în UE de minim 22 mil. tone porumb din recolta anului 2023. Acest lucru reprezintă, în mod evident, un dezavantaj pentru țările din regiune. Produsele importate fără taxe concurează cu produsele locale, care sunt fabricate în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Evidențiem mai jos comparații ale prețurilor de vânzare pentru principalele produse agricole din luna septembrie 2023:

Produse	România	Ucraina
Grâu furajer	202 EURO/tonă	150 USD/tonă
Grâu panificație	212 EURO/tonă	194 USD/tonă
Orz	175 EURO/tonă	167 USD/tonă
Semințe Floarea-Soarelui	400 USD/tonă	402 USD/tonă

Sursa: AGRICOLUMN

Având în vedere diferențele semnificative între prețurile produselor, relaxarea restricțiilor privind importul nu va avea alt efect decât să creeze un rezervor de mărfuri cu origini mult mai economice în cele cinci țări, având în vedere competiția pe care o oferă mărfurile ucrainene datorate utilizării unor inputuri agricole la prețuri semnificativ mai mici decât cele utilizate de statele UE și cu o calitate mai slabă care riscă să afecteze securitatea alimentară în momentul intrării lor în etapa de procesare în cadrul statelor membre.

Conform Agricolumn, în perioada Martie 2022 - Mai 2023, Ucraina a traversat România prin intermediul coridoarelor de solidaritate un volum de peste 20.000.000 tone, ajungând ca în septembrie 2023 să fie raportat un volum total 29.000.000 tone de mărfuri agricole.

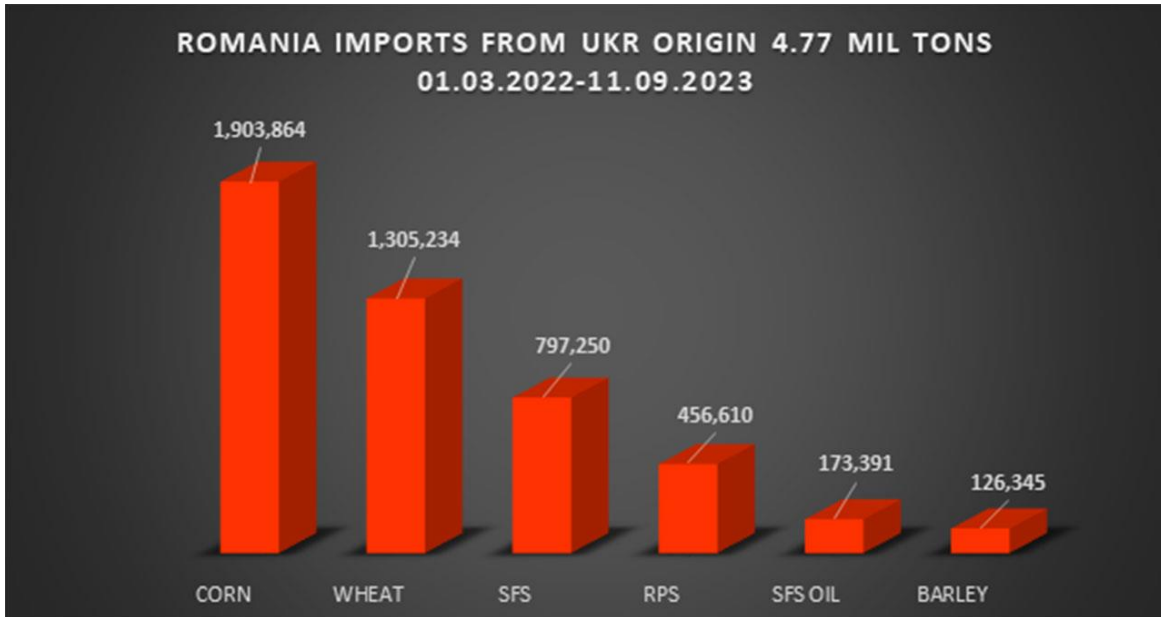

Sursa: AGRICOLUMN

Infrastructura de transport și depozitare se confruntă cu o insuficiență notabilă și este supusă unei presiuni constante. În sezonul agricol 2022-2023, logistica din România a experimentat creșteri semnificative de prețuri, generate de cererea în creștere din partea fluxurilor ucrainene.

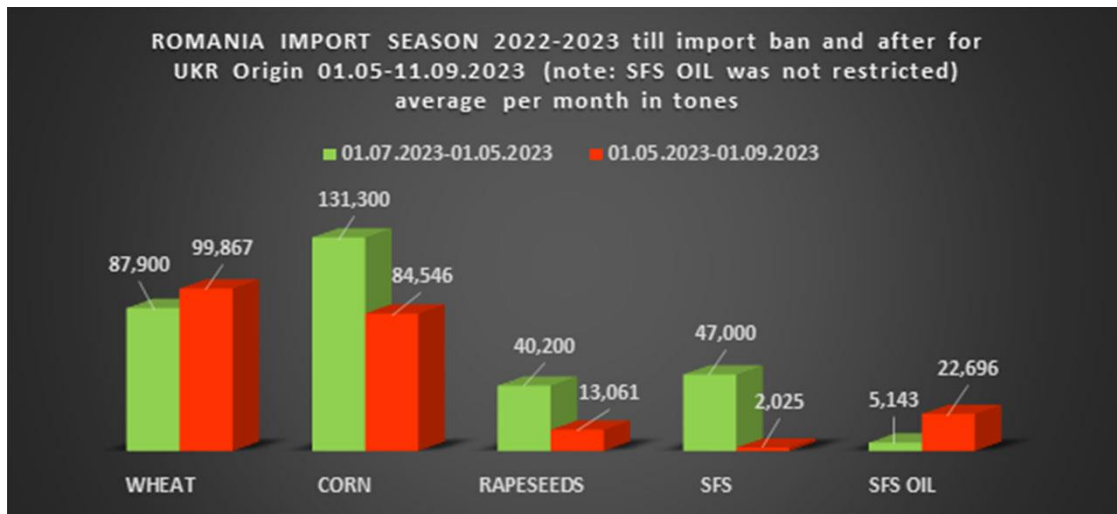
Această cerere sporită a condus la creșteri semnificative ale prețurilor în ceea ce privește modalitățile de transport interne:

- costurile cu transportul auto și feroviar au crescut cu 70%;
- costurile cu transportul fluvial au crescut cu 130%.

Sursa: AGRICOLUMN

În ceea ce privește importurile de mărfuri cu origine ucraineană, România a importat aproximativ 5 mil. tone de la începutul războiului din Ucraina și până în prezent (martie 2022-septembrie 2023).

Sursa: AGRICOLUMN

Conform datelor evidențiate în acest grafic, se constată că nivelul mediu lunar al importurilor provenind din Ucraina, în perioada ulterioară instituirii restricțiilor, nu numai că nu a înregistrat o diminuare, ci, în cazul grâului, s-a evidențiat o creștere a mediei lunare în comparație cu perioada

anterioară impunerii restricțiilor. Această creștere a avut loc din cauza lipsei mijloacelor de supraveghere și control adecvate, ceea ce a determinat o expansiune a cantităților importate. Impactul asupra pieței va avea consecințe și mai grave în absența unei prelungiri a interdicției după data de 15 septembrie 2023.